UNIVERSUL JURIDIC

Alexandru ȚICLEA
Laura GEORGESCU

Dreptul securității sociale

Ediția a X-a, actualizată

Curs universitar

UJ

III 26870

Alexandru ȚICLEA
Laura GEORGESCU

Dreptul securității sociale

■

Curs universitar

Ediția a X-a, actualizată

Demo
C-289404W

289404
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JO GALAȚI
BIBLIOTECĂ 2

Universul Juridic
București
-2024-

Cuprins

CAPITOLUL I. INTRODUCERE ÎN DREPTUL SECURITĂŢII SOCIALE 5
§ 1. Securitatea socială şi riscurile sociale 5
§ 2. Sistemele de securitate socială 7
§ 3. Apariţia şi dezvoltarea sistemelor de securitate socială 8
§ 4. Securitatea socială în documentele internaţionale 10
§ 5. Definiţia şi obiectul dreptului securităţii sociale 13
§ 6. Asigurările sociale – instituţie a dreptului securităţii sociale 15
§ 7. Asistenţa socială – instituţie a dreptului securităţii sociale 16
§ 8. Principiile dreptului securităţii sociale 18
§ 9. Izvoarele dreptului securităţii sociale 22

CAPITOLUL II. ASIGURĂRILE SOCIALE DE SĂNĂTATE 27
§ 1. Noţiune şi reglementare 27
§ 2. Principiile asigurărilor sociale de sănătate 28
§ 3. Concepte privind asigurările sociale de sănătate 28
§ 4. Asiguraţii sistemului de asigurări sociale de sănătate 30
§ 5. Drepturile şi obligaţiile asiguraţilor 33
§ 6. Servicii medicale profilactice suportate din fondul naţional unic de asigurări sociale de sănătate 36
§ 7. Servicii medicale curative suportate din fondul naţional unic de asigurări sociale 36
§ 8. Medicamente, materiale sanitare, dispozitive medicale şi alte mijloace terapeutice 37
§ 9. Servicii medicale de îngrijiri la domiciliu 38
§ 10. Alte servicii speciale 38
§ 11. Servicii medicale acordate asiguraţilor pe teritoriul altor state 38
§ 12. Servicii medicale care nu sunt suportate din fondul naţional unic de asigurări sociale de sănătate 39
§ 13. Asigurarea calităţii pachetului de servicii de bază pentru asiguraţi 40
§ 14. Constituirea Fondului naţional unic de asigurări sociale de sănătate 40
§ 15. Atribuţiile caselor de asigurări de sănătate 46
§ 16. Răspunderi şi sancţiuni 48
§ 17. Cardul european de asigurări sociale de sănătate 48
§ 18. Cardul naţional de asigurări sociale de sănătate 50
§ 19. Asigurările voluntare de sănătate 50
§ 20. Contractul de asigurare voluntară de sănătate 51
§ 21. Concediile şi indemnizaţiile de asigurări sociale de sănătate 52
§ 22. Concediul şi indemnizaţia pentru incapacitate temporară de muncă 57
§ 23. Concedii şi indemnizaţii pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă 58
§ 24. Concediul şi indemnizaţia de maternitate 60
§ 25. Concediul şi indemnizaţia pentru îngrijirea copilului bolnav 61

§ 26. Concediul și indemnizația pentru îngrijirea pacientului cu afecțiuni oncologice 62
§ 27. Concediul și indemnizația de risc maternal 63
§ 28. Concediul și indemnizația pentru creșterea copilului 63
§29. Concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 7 ani 72
§ 30. Alte dispoziții privind indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate 75

CAPITOLUL III. ASIGURAREA PENTRU ACCIDENTE DE MUNCĂ ȘI BOLI PROFESIONALE 79
§ 1. Noțiunea și principiile asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale 79
§ 2. Raporturile de asigurare și riscurile asigurate 80
§ 3. Persoanele asigurate (asigurații) 80
§ 4. Asigurătorul 81
§ 5. Obiectivele asigurării 81
§ 6. Contribuția de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale 82
§ 7. Prestații și servicii de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale 82
7.1. Enumerare 82
7.2. Prestații și servicii pentru investigare, diagnosticare, reabilitare și recuperarea capacității de muncă 83
7.3. Prestații și servicii pentru reabilitare și reconversie profesională 85
7.4. Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă 86
7.5. Indemnizația pentru trecerea temporară în alt loc de muncă și indemnizația pentru reducerea timpului de muncă 87
7.6. Compensații pentru atingerea integrității 87
7.7. Despăgubiri în caz de deces 88
7.8. Rambursări la cheltuieli 88
§ 8. Comunicarea și constatarea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale 89
§ 9. Prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale 89
§ 10. Organizarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale 91
§ 11. Răspunderea juridică 92
§ 12. Jurisdicția asigurărilor pentru accidente de muncă și boli profesionale 93

CAPITOLUL IV. ASIGURĂRILE PENTRU ȘOMAJ ȘI MĂSURILE PENTRU PREVENIREA ȘOMAJULUI 94
§ 1. Șomajul – fenomen social 94
§ 2. Evoluția și structura șomajului în sistemul național 95
§ 3. Măsuri prevăzute de Legea nr. 76/2002 în vederea protecției persoanelor împotriva riscului de șomaj 96
§ 4. Concepte utilizate de Legea nr. 76/2002 96
§ 5. Indicatori statistici privind piața muncii 98
§ 6. Clasificarea ocupațiilor din România (COR) 99
§ 7. Beneficiarii sistemului asigurărilor pentru șomaj 100

§ 8. Categoriile de asiguraţi în sistemul asigurărilor pentru şomaj 100
§ 9. Organe cu atribuţii în domeniul asigurărilor pentru şomaj 102
9.1. Ministerului Muncii şi Solidarităţii Sociale 102
9.2. Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă 104
9.3. Institutul Naţional de Statistică 107
§ 10. Bugetul asigurărilor pentru şomaj 108
10.1. Veniturile bugetului asigurărilor pentru şomaj 108
10.2. Cheltuielile în cadrul bugetului asigurărilor pentru şomaj 110
§ 11. Persoanele care beneficiază de indemnizaţie de şomaj 112
§ 12. Persoanele asimilate şomerilor 113
§ 13. Persoanele care nu beneficiază de indemnizaţie de şomaj 113
§ 14. Condiţii pentru naşterea dreptului la indemnizaţia de şomaj 113
§ 15. Data de la care se dobândeşte dreptul de a primi indemnizaţia de şomaj 116
§ 16. Cuantumul indemnizaţiei de şomaj 117
§ 17. Obligaţiile persoanelor care beneficiază de indemnizaţie de şomaj 117
§ 18. Suspendarea plăţii indemnizaţiei 118
§ 19. Încetarea plăţii indemnizaţiei de şomaj 120
§ 20. Recuperarea sumelor plătite fără temei legal 121
§ 21. Acordarea unor zile libere părinţilor pentru supravegherea copiilor, în situaţia închiderii temporare a unităţilor de învăţământ 121
§ 22. Măsuri pentru prevenirea şomajului 123

CAPITOLUL V. SISTEMUL PUBLIC DE PENSII PUBLICE 127
§ 1. Principii ale sistemului public de pensii 127
§ 2. Semnificaţia termenilor şi expresiilor specifice sistemului public de pensii 128
§ 3. Asiguraţii 130
§ 4. Declaraţia de asigurare 131
§ 5. Contractul de asigurare socială 133
§ 6. Stagiul de cotizare 134
§ 7. Bugetul asigurărilor sociale de stat 136
§ 8. Contribuţia de asigurări sociale 137
§ 9. Baza lunară de calcul 141
§ 10. Calculul şi plata contribuţiilor 147
§ 11. Noţiunea şi categoriile de pensii 148
§ 12. Pensia pentru limită de vârstă 149
§ 13. Pensia anticipată 164
§ 14. Pensia de invaliditate 165
§ 15. Pensia de urmaş 167
§ 16. Calculul pensiilor 169
§ 17. Stabilirea şi plata pensiilor 173
§ 18. Alte prestaţii de asigurări sociale 179
§ 19. Jurisdicţia asigurărilor sociale 180

CAPITOLUL VI. PENSIILE SPECIALE 182
§ 1. Pensiile speciale ale militarilor, poliţiştilor şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei 182

§ 2. Pensiile de serviciu ale membrilor Corpului diplomatic şi consular 206
§ 3. Pensiile speciale ale funcţionarilor publici parlamentari 210
§ 4. Pensiile speciale ale judecătorilor, procurorilor şi personalul de specialitate juridică asimilat 214
§ 5. Pensiile speciale ale personalului auxiliar de specialitate din instanţele judecătoreşti şi al parchetelor de pe lângă acestea şi al personalului care funcţionează în cadrul Institutului Naţional de Expertize Criminalistice 218

CAPITOLUL VII. PENSIILE PRIVATE 225
§ 1. Caracteristici generale ale sistemului pensiilor private 225
§ 2. Definirea unor temeni şi expresii 225
§ 3. Fondul de pensii private 229
§ 4. Autorizarea schemei de pensii private şi a fondului de pensii 231
§ 5. Investiţiile fondului de pensii 234
§ 6. Participanţii 237
§ 7. Contribuţia la fondul de pensii 239
§ 8. Conturile participanţilor 241
§ 9. Pensia privată 242
§ 10. Provizioane tehnice şi garanţii reglementate şi supravegheate de Comisie 243
§ 11. Răspunderea juridică 244
11.1. Răspunderea administrativă 244
11.2. Răspunderea contravenţională 246
11.3. Răspunderea penală 248

CAPITOLUL VIII. PENSIILE FACULTATIVE 250
§ 1. Caracteristici generale ale sistemului pensiilor facultative 250
§ 2. Înfiinţarea societăţilor de pensii, autorizarea şi retragerea autorizaţiei administratorilor 250
§ 3. Înfiinţarea, autorizarea şi retragerea autorizaţiei fondurilor de pensii facultative 260
§ 4. Transferurile între fondurile de pensii facultative 262
§ 5. Participanţi şi contribuţii 263
§ 6. Conturile participanţilor şi evaluarea activelor 264
§ 7. Dreptul la pensie 265
§ 8. Interdicţii 266
§ 9. Răspunderea juridică 267

CAPITOLUL IX. SISTEMUL NAŢIONAL DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ 272
§ 1. Consideraţii generale 272
§ 2. Definirea unor termeni 275
§ 3. Definirea şi clasificarea beneficiilor de asistenţă socială 278
§ 4. Categorii de beneficii de asistenţă socială 280
§ 5. Administrarea beneficiilor de asistenţă socială 281
§ 6. Noţiuni specifice sistemului de beneficii de asistenţă socială 283
§ 7. Definirea şi clasificarea serviciilor sociale 284

§ 8. Beneficiarii şi furnizorii de servicii sociale 286
§ 9. Organizarea şi administrarea serviciilor sociale 287
§ 10. Procesul de acordare a serviciilor sociale 289
§ 11. Prevenirea şi combaterea sărăciei şi riscului de excluziune socială 292
§ 12. Asistenţa socială a copilului şi a familiei 294
§ 13. Asistenţa socială a persoanelor cu dizabilităţi 298
§ 14. Asistenţa socială a persoanelor vârstnice 301
§ 15. Personalul din sistemul de asistenţă socială 303
§ 16. Finanţarea asistenţei sociale 304
§ 17. Contractarea serviciilor sociale 306
§ 18. Jurisdicţia asistenţei sociale 308

CAPITOLUL X. VENITUL MINIM DE INCLUZIUNE, SERVICIILE SOCIALE ŞI CANTINELE DE AJUTOR SOCIAL 309
§ 1. Consideraţii generale privind ajutorul social 309
§ 2. Beneficiarii şi titularii venitului minim de incluziune 310
§ 3. Condiţiile generale în vederea stabilirii cuantumului venitului minim de incluziune 312
§ 4. Stabilirea cuantumului ajutorului de incluziune 316
§ 5. Stabilirea cuantumului ajutorului pentru familia cu copii 317
§ 6. Măsuri pentru situaţii de dificultate şi pentru prevenirea sau reducerea riscului de sărăcie şi excluziune socială 319
§ 7. Acordarea venitului minim de incluziune şi plata drepturilor 322
§ 8. Obligaţiile beneficiarilor de venit minim de incluziune 325
§ 9. Suspendarea şi încetarea dreptului 326
§ 10. Alte drepturi complementare venitului minim de incluziune 328
§ 11. Măsurilor de protecţie socială pentru consumatorul vulnerabil de energie 331
§ 12. Recuperarea sumelor încasate necuvenit 335
§ 13. Cantinele de ajutor social 336

CAPITOLUL XI. DREPTURI DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ ALE COPIILOR 338
§ 1. Prestaţiile familiale 338
§ 2. Noţiunea şi caracteristicile alocaţiei de stat pentru copii 339
§ 3. Titularul dreptului la alocaţia de stat pentru copii şi beneficiarul acesteia 340
§ 4. Categoriile de copii care au dreptul la alocaţie 341
§ 5. Procedura de stabilire şi plată a alocaţiei 342
§ 6. Recuperarea sumelor plătite necuvenit cu titlu de alocaţie de stat pentru copii 344
§ 7. Livretul de familie 344
§ 8. Acordarea unui ajutor financiar familiilor pentru plata serviciilor oferite de bonă 345
§ 9. Noţiuni introductive privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului 347
§ 10. Beneficiarii dreptului la protecţie şi asistenţă şi persoanele responsabile pentru exercitarea acestui drept 347
§ 11. Principiile respectării şi garantării drepturilor copilului 348

§ 12. Drepturile și libertățile copilului 349
§ 13. Mediul familial și îngrijirea alternativă 356
§ 14. Sănătatea și bunăstarea copilului 359
§ 15. Educație, activități recreative și culturale 362
§ 16. Protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi 363
16.1. Preliminarii 363
16.2. Plasamentul 365
16.3. Plasamentul în regim de urgență 367
16.4. Supravegherea specializată 368
§ 17. Monitorizarea aplicării măsurilor de protecție specială 368
§ 18. Protecția copiilor refugiați precum și a celor în caz de conflict armat 369
§ 19. Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal 371
§ 20. Protecția copilului împotriva exploatării 372
§ 21. Protecția copilului împotriva consumului de droguri 373
§ 22. Protecția copilului împotriva abuzului sau neglijenței 374
§ 23. Protecția copilului cu părinții plecați la muncă în străinătate 376
§ 24. Protecția copilului împotriva răpirii sau oricăror forme de traficare și împotriva altor forme de exploatare 378
§ 25. Reguli speciale de procedură 378
§ 26. Răspunderi și sancțiuni 379

CAPITOLUL XII. ASISTENȚA SOCIALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE 385
§ 1. Noțiunea de persoană vârstnică 385
§ 2. Reglementarea măsurilor de asistență socială a persoanelor vârstnice 386
§ 3. Evaluarea situației persoanelor vârstnice care necesită asistență socială 386
§ 4. Servicii comunitare pentru persoanele vârstnice 390
§ 5. Organizarea și funcționarea căminelor pentru persoane vârstnice 393
§ 6. Procedura de stabilire, suspendare și încetare a drepturilor de asistență socială pentru persoanele vârstnice 394
§ 7. Finanțarea asistenței sociale pentru persoanele vârstnice 396

CAPITOLUL XIII. PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR PERSOANELOR CU HANDICAP 399
§ 1. Noțiunea de persoană cu handicap 399
§ 2. Principii fundamentale 399
§ 3. Semnificația unor termeni și expresii 402
§ 4. Încadrarea în grad de handicap 404
§ 5. Drepturi de care beneficiază persoanele cu handicap 409
§ 6. Obligațiile persoanelor cu handicap, ale familiei sau reprezentanților legali 416
§ 7. Servicii sociale 418
§ 8. Asistentul personal 419
§ 9. Asistentul personal profesionist 422
§ 10. Centre pentru persoanele cu handicap 423
§ 11. Prestații sociale pentru persoanele cu handicap 425

§ 12. Accesibilităţi pentru persoanele cu handicap 426
§ 13. Orientarea şi formarea profesională 429
§ 14. Încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap 431

CAPITOLUL XIV. PROTECŢIA SOCIALĂ A VETERANILOR, INVALIZILOR, ORFANILOR ŞI VĂDUVELOR DE RĂZBOI, PRECUM ŞI A FOŞTILOR DEŢINUŢI POLITICI 435
§ 1. Calitatea de veteran de război 435
§ 2. Văduva de război 437
§ 3. Drepturile veteranilor şi văduvelor de război, potrivit Legii nr. 44/1994 437
§ 4. Drepturile acordate invalizilor, orfanilor şi văduvelor de război, potrivit Legii nr. 49/1999 441
§ 5. Drepturile foştilor deţinuţi politici 443

TESTE-GRILĂ 446

289404
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAŢI
BIBLIOTECA 2